

IBD (inflammatoire darmziekten) - reumatologie

Starten met Methotrexate®

(Metoject® of Ledertrexate®)

Beste patiënt,

Opstart en dosis

IBD

Bij patiënten met een ernstige actieve IBD (ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa) die niet of onvoldoende reageren op cortisone of die allergisch zijn aan of geen resultaat hebben met Azathioprine (Imuran®) kan een behandeling met Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® aangewezen zijn.

Reumatologische klachten

Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® werkt aan de basis van het ontstekings- of ziekteproces, namelijk ter hoogte van het afweersysteem. Hierdoor worden ontstekingen afgeremd en wordt (gewrichts)beschadiging ten gevolge van een ontsteking vertraagd of gestopt.

Vóór de start van de behandeling gebeurt een uitgebreide bloedafname en worden bloedcellen, nier- en leverfunctie bepaald. Bij eerdere longproblemen wordt ook een foto van de longen genomen.

1 maand na de start dient er opnieuw een bloedafname te gebeuren om eventuele problemen vroegtijdig op te sporen. Nadien zijn controles om de 3 maanden nodig en een consultatie bij de arts om de 3 à 4 maanden.

IBD

De startdosis is 25 mg Methotrexate® 1x per week, gedurende 12 weken. Nadien zal de dosis verminderd worden.

Methotrexate® / Metoject® wordt 1x/week toegediend in de vorm van subcutane (onderhuidse) inspuitingen, die door de patiënt zelf kunnen toegediend worden.

Ledertrexate® wordt 1x/week toegediend in de vorm van intramusculaire (in de bilspier) toedieningen door een thuisverpleegkundige.

Reumatologische klachten

De dosis wordt bepaald door de behandelend arts.

Methotrexate® / Metoject® wordt 1x/week toegediend in de vorm van subcutane (onderhuidse) inspuitingen, die door de patiënt zelf kunnen toegediend worden.

Ledertrexate® wordt 1x/week toegediend in de vorm van intramusculaire (in de bilspier) toedieningen door een thuisverpleegkundige. Ledertrexate® kan ook gegeven worden onder de vorm van tabletten (2,5 mg), bij voorkeur te nemen bij de maaltijd.

Foliumzuur is een vitamine die een belangrijke rol speelt in de stofwisseling en deling van verscheidene lichaamscellen.

Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® is een geneesmiddel dat de effecten van foliumzuur in het lichaam tegenwerkt. De bedoeling van een behandeling met Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® is natuurlijk alleen om de groei van ontstekingscellen af te remmen.

Om de gezonde cellen, die voor hun goede werking ook zijn aangewezen op foliumzuur, te beschermen worden tijdens de behandeling foliumzuursupplementen gegeven.

Dit gebeurt met een dagelijkse inname van Foliumzuur 1 à 2 mg of met een wekelijkse inname van 4 à 5 mg Foliumzuur de dag na de toediening van Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate®.

Jouw behandelend arts schrijft dit voor.

Wat is het effect van deze behandeling?

IBD

Het product begint pas goed te werken na 3 tot 6 weken, een blijvende werking wordt verwacht vanaf 12 weken na de start van de behandeling.

De bedoeling van deze medicatie is om de ziekte onder controle te krijgen. Zo kan de cortisonebehandeling worden afgebouwd en uiteindelijk gestopt, om zo langdurige klachtenvrije periodes te krijgen zonder opstoten.

Reumatologische klachten

Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® begint pas na 6 tot 12 weken na de eerste inname goed te werken en is werkzaam op lange termijn mits langdurige toediening.

Overleg met jouw arts als je wil stoppen met het gebruik van Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate®.

Methotrexate® / Ledertrexate® kan jarenlang gebruikt worden.

Mogelijke nevenwerkingen

De behandeling wordt meestal goed verdragen en de kans is groot dat er geen nevenwerkingen optreden.

5 tot 10% van de patiënten ondervindt last (vooral bij de start). Dit kan gaan van misselijkheid tot slechte eetlust, braken, diarree, hoofdpijn of zelfs lichte haaruitval. Sommige patiënten hebben ook last van blaasjes in de mond. Deze ongemakken zijn vervelend, maar van voorbijgaande aard. Bij minder dan 1% wordt een daling van het aantal witte bloedcellen of bloedplaatjes vastgesteld, waarvoor de behandeling moet worden stopgezet of de dosis aangepast. Hiervoor worden regelmatig bloedcontroles gedaan door de (huis)arts.

Domperidone of Metoclopramide kunnen de misselijkheid verminderen. Omwille van eventuele leverproblemen wordt het drinken van alcohol best tot een minimum beperkt.

Het gebruik van Bactrim®/ Eusaprim® is tegenaangewezen omwille van mogelijke interacties. Zeer zeldzaam kan een overgevoeligheid voor het product ontstaan met ernstige longproblemen.

Neem bij koorts, kortademigheid of droge hoest steeds contact op met jouw huisarts/ arts en vermeld dat je Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® neemt.

Zwangerschap

Er wordt geen behandeling met Methotrexate® opgestart ingeval van zwangerschap, bij patiënten bij wie een zwangerschap op korte termijn wenselijk is of bij mannelijke patiënten met een kinderwens.

Methotrexate® wordt 3 maanden voor conceptie stopgezet bij de vrouw en 2 maanden op voorhand bij de man.

Anticonceptie is belangrijk tijdens de behandeling met Methotrexate® / Metoject® / Ledertrexate® en dit tot 3 maanden na het stoppen van de behandeling.

Praktische info

De start van de therapie gebeurt in het dagziekenhuis. Je maakt hiervoor een afspraak. Op deze afdeling krijg je de nodige uitleg over de toediening en krijg je de eerste spuiten mee.

Campus Bornem

dagziekenhuis geneeskunde: 03 890 17 43 (alle werkdagen tussen 08.00u en 18.00u (route 150).

Haal nadien Methotrexate® met een voorschrift af aan de ziekenhuisapotheek (tussen 08.30u en 17.00u) en dit na inschrijving aan het onthaal. De apotheek bevindt zich op route 90. Neem op voorhand telefonisch contact op met de apotheek via het nummer 03 890 16 43.

Ledertrexate® is te verkrijgen in de thuisapotheek en wordt door een thuisverpleegkundige toegediend via een inspuiting in de spieren.

DIENST IBD

dr. Michiel Schils

dr. Gaëtan Van den Steen

Veroniek Vandewalle

IBD-verpleegkundig
consulente

DIENST REUMATOLOGIE

dr. Bert Vander Cruyssen

Contact

campus Bornem

IBD-verpleegkundig consulente

Veroniek Vandewalle

03 890 59 27 | route 40

veroniek.vandewalle@azr.be

IBD-artsen

dr. Michiel Schils

dr. Gaetan Van den Steen

Dagziekenhuis geneeskunde

03 890 17 43

Verpleegafdeling geneeskunde 2

03 890 16 45

Verpleegafdeling chirurgie

03 890 16 65

ref.: 50006209 (B)

versie: 08/04/2024

foto's & illustraties: Adobe stock, shutterstock, eigen foto's
eigenaar: Veroniek Vandewalle, IBD-verpleegkundig consulente
v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be